

د افغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی

مقررہ مؤسسات پول الکترونیکی

دسمبر 2020

تصویب شورای محترم عالی

تاریخ تصویب: [ ]

نمبر تصویب: [ ]

مقرره مؤسسات پول الکترونیکی آمریت نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی د افغانستان بانک طی [ ] فصل و [ ] ماده از طرف شورای محترم عالی د افغانستان بانک تصویب گردیده است.

5	فصل 1: احکام عمومی
5	ماده 1: صلاحیت
5	ماده 2: محدوده
5	ماده 3: تعاریف
8	ماده 4: خانه پوری فورم درخواستی
8	فصل 2: نیازمندیهای درخواستی برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی
8	ماده 5: نیازمندی های درخواستی برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی
9	ماده 6: نیازمندی های سرمایه شرکت
9	ماده 7: پلان تجاری
9	ماده 8: دقت کامل و لازم در بررسی ها
10	ماده 9: موافقتنامه ها و مشارکت های قراردادی
10	ماده 10: احکام عمومی
10	ماده 11: پول الکترونیکی میتواند به اشکال مختلف ذیل مورد استفاده قرار گیرد
11	ماده 12: کتگوری های مؤسسه پول الکترونیکی
11	ماده 13: سایر پیش شرط ها برای اعطا یا اعتبار جواز نهاد پول الکترونیکی
11	ماده 14: احکام خاص
12	ماده 15: محدودیت های معامله و بیلانس پول الکترونیکی
13	ماده 16: مدیریت خوب و نیازمندی های سازمانی
14	ماده 17: عملکرد سیستم های پول مایلی
14	ماده 18: عملکردهای اساسی
14	ماده 19: عملکردهای پیشرفته
14	ماده 20: سیستم های کنترل داخلی
15	ماده 21: امنیت
15	فصل 3: عملیات و طرزالعمل ها
15	ماده 22: عملیات و طرزالعمل ها
15	ماده 23: پالیسی و طرزالعمل های امنیت
15	ماده 24: پالیسی ها و روش های تداوم تجارت یا فعالیت
16	ماده 25: مدیریت رسیدگی یا بهبودیابی حوادث
16	ماده 26: وظایف تفتیش
16	ماده 27: پالیسی ها و طرزالعمل های شناسایی مشتری
16	ماده 28: پالیسی مبارزه علیه تطهیر پول \ تمویل تروریزم
17	ماده 29: برنامه آموزشی
17	ماده 30: گزارش دهی و بررسی
18	ماده 31: سایر گزارش ها
18	فصل 4: فیس ها، هزینه ها و جریمه ها
18	ماده 32: فیس درخواستی و جواز
18	ماده 33: فیس دوره ای
19	ماده 34: فیس ارزیابی
19	ماده 35: فیس های معامله

- ماده 36: هزینه های کمیشن 19
- ماده 37: جریمه های گزارش دهی 19
- ماده 38: جریمه های عدم پیروی از قوانین و مقررات 19
- ماده 39: تقلب و جعل اسناد 19
- ماده 40: تاریخ انفاذ مقررہ 20

فصل 1: احکام عمومی

ماده 1: مبنی

مقرره جوازدهی، تنظیم و نظارت از مؤسسات پول الکترونیکی (EMIs) بتاسی از ماده 87 قانون د افغانستان بانک، توسط د افغانستان بانک منظور گردیده است.

ماده 2: ساحه تطبیق

- (1) این مقرره بالای تمامی افراد و شرکت های حقوقی که خواه ساکن افغانستان باشد یا خیر ولی در داخل افغانستان خدمات پول الکترونیکی فراهم کنند، تطبیق میگردد. برای هدف این مقرره، خدمات پول الکترونیکی بر بنیاد ماده 1 قانون د افغانستان بانک روند انتقال و نقد سازی چک را در بر میگیرد.
- (2) این مقرره بالای بانکها، شاخه های آنها و فروع بانکهای خارجی که از د افغانستان بانک جواز فعالیت بدست آورده اند، قابل تطبیق نمیباشد. خدمات پول الکترونیکی که توسط این بانکها فراهم میگردد تحت مقررات که براساس قانون بانکداری در افغانستان صادر گردیده، منحیث بخش از فعالیت های کلی آنها تنظیم و نظارت میشود.
- (3) احکام و شرایط جوازدهی این مقرره بالای افراد و شرکت های حقوقی که نظر به نسخه قبلی این مقرره دارای جواز معتبر خدمات پول الکترونیکی میباشند، تطبیق نمیگردد. در صورتیکه معیاد جواز فعالیت افراد و شرکت های حقوقی متذکره به اتمام میرسد تمدید و یا تجدید جواز همچون افراد باید تحت شرایط این مقرره (نسخه فعلی) صورت گیرد.
- (4) صلاحیت های که نظر به قانون فوق الذکر تفویض گردیده منحصرأ به د افغانستان بانک ربط میگیرد. تطبیق و عملی سازی این صلاحیت ها که شامل حذف موارد میباشد از صلاحیت های عام و تام د افغانستان بانک می باشد. ابهامات که بوجود میاید نظر به صلاحیت های منحصر به فرد د افغانستان بانک حل میگردد.

ماده 3: اصطلاحات

- (1) "کاربر فعال" عبارت از اشخاص و افراد حقیقی و حقوقی اند که در جریان یک سال (یا معادل این معاملات را در یک مقطع زمانی) حداقل 12 معامله پول از طریق مایل را انجام بدهد. همانطوریکه در این مقرره بکار رفته است، "معاملات پول از طریق مایل" شامل "پرداخت پول"، "برداشت پول"، ارسال/انتقال پول، رسید پول و چک نمودن بیلانس میباشد.
- (2) "درخواست دهنده" عبارت از افراد یا شرکت حقوقی است که بمنظور اخذ جواز فعالیت خدمات پول الکترونیکی به د افغانستان بانک اطلاعیه کتبی یا درخواستی ارائه میدارد.
- (3) "نماینده با صلاحیت مؤسسه پول الکترونیکی" عبارت از شرکت حقوقی یا فرد است توسط مؤسسه پول الکترونیکی بمنظور افتتاح حساب، خدمات پرداخت و برداشت پول برای مشتریان این مؤسسه منحیث فرد صلاحیت دار معرفی میگردد.
- (4) "واریز پول" عبارت از قبولی بانکوت، سکه و یا هر جنس که ارزش پولی داشته باشد و روی دست گرفتن اقدامات لازم در قسمت واریز کردن (کریدیت نمودن) همان مقدار ارزش پولی در حساب مشتری.
- (5) "پرداخت پول/پایرون ده" عبارت از پراخت بانکوت، سکه و یا هر جنس که ارزش پولی داشته باشد و روی دست گرفتن اقدامات لازم در خصوص کسر (دیبیت کردن) همان مقدار ارزش پولی از حساب مشتری.
- (6) "مشتری پول الکترونیکی" عبارت از شخص است که بمنظور راه اندازی یا حصول پرداخت های کوچک و یا ذخیره ارزش پولی از خدمات مؤسسات پول الکترونیکی استفاده میکند. مفهوم این اصطلاح شامل شرکت های حقوقی که از خدمات مؤسسات پول الکترونیکی در قسمت پرداخت معاشات، پرداخت عواید قرضه، حصول پرداخت های قرضه و حصول پرداخت بیل ها مطابق به جدول زمانی آن استفاده میکنند، نمیشود. اینگونه شرکت های در ذیل منحیث "شرکا" تعریف شده اند.
- (7) "د افغانستان بانک" عبارت از بانک مرکزی کشور بوده که شامل دفتر مرکزی و شاخه های آن میشود.
- (8) "انتقالات داخلی" عبارت از روند انتقال پول است که فرستنده و گیرنده پول هر دو در داخل افغانستان ساکن باشند.

- (9) **"پول الکترونیکی"** عبارت از ارزش پولی است که در دستگاه سیستم عامل الکترونیکی ذخیره شده، در بدل تعهدات مستثنی از صادر کننده و در کل بمنظور راه اندازی پرداخت ها یا انتقال پول برای سایل اهداف در یک مبلغ محدود پذیرفته میشود. پول الکترونیکی منحیث سپرده در نظر گرفته نمیشود که تعریف سپرده یا امانت در ماده 1 قانون بانکداری افغانستان توضیح گردیده است. این در حالیست که فعالیت های واریز/بیرون ریز پول از مؤسسه پول الکترونیکی عمل "نقدسازی چک" تعریف شده و معاملات انتقال از طریق مابیل عمل "انتقال پول" تعریف شده است. این مفاهیم در ماده 1 قانون د افغانستان بانک تعریف شده اند.
- (10) **"پول الکترونیکی در حساب جاری مشتری"** عبارت از مجموع بدهی های الکترونیکی واریز ناشده مؤسسه پول الکترونیکی به مشتریان در یک مقطع زمانی میباشد.
- (11) **"مؤسسه پول الکترونیکی"** عبارت از شرکت حقوقی مجزا از بانک تجارتي یا مؤسسه سپرده های کوچک است که بانکوتها، سکه ها و یا سایر ابزار پرداخت که در بدل پول الکترونیکی بکار میروند را پذیرفته و انتقال این پول الکترونیکی را در جهت راه اندازی پرداخت ها تسهیل میسازد. بانکهای تجارتي یا مؤسسات سپرده قرضه های کوچک که به دارندگان حسابهای انفرادی یا گروهی خویش اجازه دسترسی به وجوه آنها که در اصل از بدهی های این بانکها یا مؤسسات سپرده قرضه های کوچک بحساب میروند و در شکل از دستگاه های الکترونیکی چون تلفو همراه قرار دارد، تحت این مقرره نباید منحیث مؤسسه پول الکترونیکی تعریف شوند. به همین ترتیب، مشتری جناح سوم بانک تجارتي یا مؤسسه سپرده قرضه های کوچک که خدمات تکنالوژی مؤسسه پول الکترونیکی را به مشتری بمنظور دسترسی به وجوه آنها سایر کانال های الکترونیکی را فراهم میسازد تحت این مقرره نباید منحیث فراهم کننده خدمات پولی بحساب رود.
- (12) **"انتقالات بیرونی"** عبارت از انتقال پول میان فرستنده و گیرنده است که هر دو طرف خارج از افغانستان قرار داشته باشند.
- (13) **"آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی"** عبارت از آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی بوده که مؤسسات مالی غیر بانکی را نظارت میکند.
- (14) **"حجم پول از طریق مابیل"** عبارت از تعداد معاملات پول از طریق مابیل است که از جانب مؤسسه پول الکترونیکی در یک ماه تقویمی راه اندازی شده باشد. بمنظور رفع تردید مفهوم "معاملات از طریق مابیل" که اینجا از آن تعریف بعمل آمده برعلاوه فعالیت های واریز پول، برداشت یا رسید پول، ارسال/انتقال پول فعالیت های چون چک نموده بیلانس و اصلاح کد PIN را نیز در بر میگیرد.
- (15) **"ارزش پول از طریق مابیل"** عبارت از مجموع مبلغ انتقال یافته ذریعه مابیل بوده که توسط مؤسسه پول الکترونیکی در یک ماه تقویمی انجام یافته است.
- (16) **"ارزش انتقال پول از طریق مابیل"** عبارت از انتقال پول الکترونیکی از کاربر یک شبکه به کاربر دومی صورت گرفته که بشکل از ارتباطات تلفونی چون تماس یا پیام کتبی راه اندازی میشود.
- (17) **"فراهم کننده خدمات پولی"** عبارت از شخص یا نهاد است که در انتقال وجوه دخیل بوده و در عین زمان خدمات امانات و نقدسازی چک ها را نیز فراهم میکند.
- (18) **"شرکت حقوقی"** شامل مالکیت فردی، شراکت یا شرکت که در داخل یا خارج از افغانستان شکل گرفته باشد.
- (19) **"فرد یا شرکت مجوز"** عبارت از فرد یا نهاد حقوقی است که درعرصه فراهم آوری خدمات پولی مجاز شناخته شده باشد.
- (20) **"اوسط تاریخی پول الکترونیکی"** عبارت از اوسط بدهی های شش ماه گذشته یک مؤسسه پول الکترونیکی میباشد.
- (21) **"شریک"** عبارت از نهاد حقوقی است که بمنظور استفاده از خدمات مؤسسه پول الکترونیکی در خصوص پراخت معاشات، پرداخت قرضه و حصول پرداخت های قروض و پرداخت بیل ها مطابق به یک جدول زمانی منظم، با مؤسسه پول الکترونیکی رابطه قراردادی داشته باشد. شرکای این مؤسسات میتواند نهادهای دولتی، شرکت ها با داشتن یا نداشتن سرمایه خارجی، سفارت خانه های خارجی، قونسلگری ها، ماموریت ها، سایر مؤسسات مالی مجوز د افغانستان بانک، ادارت غیر دولتی خارجی، پروژه های تمویلی خارجی و سایر ادارت خارجی، باشند.

- (22) **"پالیسی ها و طرزالعمل ها"** عبارت از مجموع اسناد اند که قوانین و مقررات یک اداره را که برای پیشبرد فعالیت ها، مدیریت خطر، پیشرفت پایدار آن اداره ضروری دانسته میشود، بیان میکند. این اسناد اکثراً بخاطر برخی نیازمندی های بیرونی چون روند تطبیق قانون یا سایر مقررات دولتی، شفافیت کامل راه اندازی میشود. پالیسی ها و طرزالعمل ها ممکن نام های گوناگون داشته باشند که شامل "پالیسی ها و طرزالعمل های تجاری" "طرزالعمل فعالیت های معیاری" یا "طرزالعمل فعالیت های آمریت" میشود.
- (23) **"دارایی های واجد شرایط"** این بخش معنی مشابه که در ماده 1 قانون بانکداری افغانستان بیان شده است، را افاده میکند.
- (24) **"فرستنده"** عبارت از شخص یا نهاد حقوقی است که پول را بمنظور انتقال آن به جناح دیگر پرداخت میکند.
- (25) **"گیرنده"** عبارت از شخص یا نهاد حقوقی ذیصلاح است که پول انتقال یافته از جناح دیگر را بدست میآورد.
- (26) **"حق معافیت"** عبارت از حق یک مشتری مؤسسه پول الکترونیکی است که تمامی یا بخش از بیلانس حساب خویش را در هر وقت زمان غیر نقدی بسازد.
- (27) **"گزارش"** عبارت از بخش از معلومات توضیحی یا یک حساب مشخص وقوعات است که به یک شخص یا گروه و یا به یک اداره داده ارائه میشود. گزارش های کتبی عبارت از اسناد اند که محتوای متمرکز، عمده و مهمی را به گیرنده (مستمع) ارائه میکند. گزارش ها معمولاً نتیجه یک تجربه، تحقیق یا بررسی را بازگو میکند. مستمع گزارش ممکن مردم عام، یک فرد یا در کل همه ی مردم باشد. گزارش ها در عرصه های چون امور دولتی، تجارتی، تعلیمی، ساینس و سایر بخش ها مورد استفاده قرار میگیرد. برخی از نمونه های گزارش عبارتند از: گزارش های ساینسی، گزارش های ملاحظه ی، گزارش هیئت دولت، گزارش های سالانه، گزارش های بررسی، گزارش های محل کاری، گزارش های سرشماری یا احصائیوی، گزارش های سفر، گزارش های پیشرفت، گزارش های تحقیقاتی، گزارش های بودجوی، گزارش های پالیسی، گزارش های نفوس شماری، گزارش های کربدی، گزارش های ارزیابی، گزارش های تفتیشی، گزارش های نظامی، گزارش های اوارق بهادار و سایر گزارش ها.
- (28) **"سیستم ها"** عبارت از مجموع روش ها، طرزالعمل ها و امور یومیه ی مفصل شکل یافته است که برای پیشبرد یک فعالیت مشخص، انجام یک وظیفه یا حل یک مشکل بکار میرود. سیستم های باز عبارت از مجموع سیستم خطوط اتصال معیاری شناخته شده عام التاسیس غیر ملکیتی بوده که هر شخص میتواند آنرا استفاده کرده و با سیستم که با معیارات مشابه سازگار باشد توسط آن ارتباط برقرار کند. معیارهای سیستم باز دارای چهار شرط اساسی میباشد: (1) باید بطور کامل تعریف شده باشد تا فروشنده ها بتوانند در چهارچوب مشابه کار کنند، (2) طی یک مدت زمانی مناسب ثبات داشته باشد تا فروشنده ها توسط آن اهداف خود را مشخص کرده و به نیل به آنها توجه نمایند، (3) باید بطور کامل نشر شده باشد تا خطوط اتصال آنها برای مردم عام در دسترس قرار داشته باشد، و (4) این سیستم ها تحت کنترل هیچ فروشنده یا شرکت قرار ندارد.
- (29) **"سکتگی در خدمات"** عبارت از وقفه یا سکتگی در دستگاه، قطع برق، یا مشکل تکنالوژیکی (آی تی) که در نتیجه مشتری مؤسسه پول الکترونیکی نتواند بیلانس پول الکترونیکی خود را انتقال داده یا قادر به حصول اطمینان از انتقال بیلانس پول الکترونیکی خویش نباشد. سکتگی در سیستم که بیشتر از دو ساعت ادامه یابد نظر به ماده 2، 5، و 11 که در ذیل ذکر گردیده من حیث عمل پنداشته میشود که ملزم به گزارش میباشد.
- (30) **"ذینفع"** عبارت از شخص، گروه یا اداره ی است که منفعت مستقیم یا غیر مستقیم در یک اداره داشته، بدین دلیل که این افراد و اشخاص میتوانند روی اداره تأثیر گذار باشند یا توسط اقدامات، اهداف و پالیسی های آن اداره متأثر شوند. ذینفع های کلیدی در یک اداره ی تجارتی عبارتند از کربدتورها، مشتریان، آمرین/رهبران، کارکنان، دولت (و نمایندگی های آن)، مالکین (سهمداران)، عرضه کنندگان، اتحادیه ها، و جامعه ی که از منابع خویش را از همچون ادارت تأمین مینمایند.
- (31) **"معاملات بزرگ نقدی مؤسسه پول الکترونیکی:** بگونه مشخص و برای هدف این مقرر یک معامله ی که روند انتقال و حصول را با ارزش معادل یا بیشتر از 50000 افغانی متأثیر بسازد. دو معامله ی که توسط یا میان دو شخص مشابه در روز کاری یکی پی هم که مجموع آنها به 50000 افغانی برسد و یا هم بیشتر از آن شود از جمله ی معاملات بزرگ نقدی بحساب میرود.

(32) "معاملات مشکوک" یک معامله ی بدون در نظر داشت مقدار یا وسیله ی پرداخت آن که شرایط موجوده ذیل در آن شامل باشد بنام معامله ی مشکوک یاد میشود: (1) در معامله که هیچگونه هدف حقوقی، تجارتي و یا توجیه اقتصادی نداشته باشد، (2) مشتری بگونه درست شناسایی نشده باشد، (3) مبلغ تحت معامله با ظرفیت تجارتي یا مالی مشتری متناسب نباشد، (4) با در نظر داشت تمام شرایط شناخته شده، چنین به نظر رسد که معامله مشتری بگونه شکل گرفته باشد که مانع شرایط گزارش دهی تحت قانون و مقررات شود، (5) در رابطه به معامله شرایط به مشاهده برسد که پروفایل مشتری و یا معاملات مشتری با مؤسسه مالی را به ابهام بکشاند، (6) معامله ی که به نحو از فعالیت های غیر قانونی بوده و یا قرار است خلاف قانون انجام شود/شده باشد، (7) معامله ی که مشابه به معاملات ذکره شده باشد.

(33) "معاملات حساب های چندگانه" عبارت از معاملات یا تعهدات اند که ارزش پولی در بیشتر از یک حساب واریز و یا بیشتر از یک حساب برداشت شده باشد و این حساب ها مربوط یک فرد یا شخص حقوقی شده و توسط وی کنترل شود.

(34) "شبکه عامل مایل" عبارت از یک شرکت حقوقی تلفونی است که در طیف از شرکت های مخابراتی قرار گرفته و توسط دولت جمهوری اسلامی افغانستان برایش جواز صادر میگردد. این نوع شرکت تلفونی خدمات تلفونی همراه را برای کاربران در افغانستان فراهم میسازد.

(35) "انتقال پول از بکسک یک شخص به شخص دیگر" عبارت از روند است که یک کاربر راجستر شده از بکسک پول الکترونیکی جیبی خود به شخص غیر راجستر شده (شخصیکه تمام نیازمندیهای شناخت مشتری را برآورده سازد) ارسال کند.

ماده 4: خانه پوری فورم درخواستی

(1) درخواست کننده باید فورم درخواستی مورد قبول د افغانستان بانک را خانه پوری کرده و در نتیجه جواز فعالیت فراهم کننده خدمات پول الکترونیکی را بدست آرد.

1. قبل از صدور جواز یک درخواست کننده پذیرفته شده باید با شرایط و نیازمندی های "موافقت نامه جوازدهی فراهم کنندگان خدمات پول الکترونیکی" موافقت نموده آنرا درک و امضاء کند.
2. نمونه این فورم ها در شعبه جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی واقع ابن سینا وات، کابل- افغانستان در دسترس قرار دارد.

فصل 2: نیازمندیهای درخواستی برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی

ماده 5: نیازمندی های درخواستی برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی

(1) هر نهاد حکمی ای که برای کسب جواز نهاد پول الکترونیکی (که در بعضی جاهای این مقرر از آن به عنوان "کمپنی پول الکترونیکی" یاد آوری شده است) به د افغانستان بانک درخواستی ارائه میکند، باید شرایط آتی را برآورده کرده بتواند (یا مشخصات آتی را داشته باشد). د افغانستان بانک اختیار ندارد که درخواستی ای را که با ماده 5، 6 و 10 این مقرر مطابقت نداشته باشد، در نظر گیرد. برای رفع تردید، کلمه "مطابقت" طوری که در فوق ذکر گردیده عبارت از درخواستی ای است که فقره های ذیل و فقره های فرعی لست شده آنرا شامل باشد.

(2) باید یک شرکت سهامی باشد:

1. کمپنی پول الکترونیکی باید به حیث یک مؤسسه انتفاعی تاسیس شود؛
2. درخواستی باید حاوی نام درخواست کننده، وضعیت شرکت، و اساسنامه نهاد حکمی که منحیث نهاد پول الکترونیکی فعالیت مینماید، باشد؛
3. کاپی تصدیقنامه ثبت نهاد پول الکترونیکی به عنوان شرکت باید با درخواستی ضمیمه باشد؛
4. درخواستی باید حاوی لست سهامداران کنونی و یا پیشنهاد شده ای که مالکین سهم ذیصلاح در نهاد پول الکترونیکی اند \ خواهند بود، و فیصدی اسهم را که هر یکی از آنها در حال حاضر یا در پنج سال آینده دارا اند یا خواهند بود، باشد؛
5. درخواستی باید حاوی نام و اطلاعات مکمل تماس یک شخص تعیین شده، که برایش صلاحیت داده شده باشد تا در طول پروسه جوازدهی منحیث نماینده نهاد پول الکترونیکی نقش ایفا نماید، باشد؛

6. درخواستی باید حداقل حاوی اطلاعات بیوگرافی هیئت نظار (در صورتی که باشد) و افسران اجرایی (رئیس اجرایی، مدیر عملیاتی، مدیر امور مالی، افسر رعایت از قوانین و مقررات) باشد. با توجه به محدوده و میزان فعالیت های پیشنهاد شده، بعضی از این پُست ها (به استثنای پُست افسر رعایت از قوانین و مقررات) میتواند توسط یک شخص اشغال و امور آن پیشبرده شود تا جائیکه تمام وظایف لست شده فوق تحت پوشش قرار گرفته، و بسته درخواستی تصریح نماید که چه کسی مسئولیت پیشبرد کدام وظایف را دارد. این اطلاعات بیوگرافی باید بگونه کافی به د افغانستان بانک فراهم گردد تا بر اساس آن در ارتباط به قابلیت و شایستگی اشخاص و تجربه آنها قضاوت صورت گیرد.

(3) باید یک نهاد مستقل و یا یک فرع کاملاً متعلق به شرکت مادر (شرکت اصلی) باشد:

1. شرکتی که برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی به د افغانستان بانک درخواستی ارائه می نماید، باید یک نهاد مستقل بوده و یا یک فرع کاملاً متعلق به شرکت مادر (شرکت اصلی)، که حد اقل برای پنج سال در داخل یا خارج از افغانستان فعالیت نموده، باشد؛
2. هرگاه شرکتی که برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی درخواستی ارائه مینماید، در حال حاضر یک نهاد فعال باشد، مانند شرکت مخابراتی (متصدی شبکه موبایلی)، چنین شرکت باید یک نهاد جداگانه تاسیس نماید، و باید آنرا با وزارت خانه ها و دفاتر مربوطه دولتی ثبت نماید، و این نهاد باید هیئت مدیره، کمیته تفتیش، سهامداران، و هیئت نظار خودش را داشته باشد؛
3. در صورتیکه تاسیس چنین نهاد مستقل برای عرضه خدمات پولی مدت زمان قابل ملاحظه ای را در بر گیرد، شرکت مخابراتی میتواند برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی درخواستی ارائه نماید، به شرط این که در خلال ۱۲ ماه بعد از کسب جواز نهاد پول الکترونیکی، نهاد مستقل را تاسیس نماید. بمحض اینکه چنین نهاد تاسیس گردد، جواز نهاد پول الکترونیکی از شرکت مخابراتی به آن منتقل میگردد.

ماده 6: نیازمندی های سرمایه شرکت

- (1) نهاد مستقلی که درخواستی را برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی تکمیل میکند، باید در هر زمان طبق نیازمندی های وضع شده توسط د افغانستان بانک سرمایه کافی داشته باشد. این نیازمندی ها بدون اطلاعیه کتبی قبلی قابل تغییر میباشد؛
- (2) هر درخواست کننده باید در زمان ارائه درخواستی، و در طول بررسی درخواستی برای اعطای جواز تحت احکام این مقرر، حد اقل مبلغ معادل ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ دالر امریکایی به افغانی سرمایه داشته باشد.

ماده 7: پلان تجاری

- (1) نهادی که برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی درخواستی ارائه میکند، باید یک پلان تجاری جامع را که نمای واقعی ظرفیت و قابلیت نهاد را منعکس سازد، ارائه نماید؛
- (2) پلان تجاری باید اهداف دراز مدت تجاری را که توسط استراتژی های جامع بازاریابی، عملیاتی، تخنیک و امور مالی حمایت میشود، در بر داشته باشد. حد اقل مدت زمانی که باید تحت پوشش پلان تجاری قرار گیرد ۳ سال میباشد؛
- (3) پلان تجاری باید تمام فرضیه ها را برای حمایت اهداف تجاری و سایر نیازمندی ها را که توسط د افغانستان بانک در جریان پروسه بررسی مشخص میگردد، در بر داشته باشد.

ماده 8: دقت کامل و لازم در بررسی ها

- (1) با ملاحظه به درخواستی جواز نهاد پول الکترونیکی د افغانستان مطالعات، بررسی ها و تفسیر مستقلاً نه موارد آتی را راه اندازی می کند، ولی این موارد محدود نمیشود:
  1. وضعیت و صحت مالی شرکت؛
  2. شهرت نهاد و سهامداران آن و هر جناح وابسته به آن به شمول شرکای تجاری در بازار در داخل و خارج از افغانستان؛
  3. پالیسی های مدیریت خطر، طرز العمل ها، و طرز العمل های چون تفتیش، امنیت، کنترل داخلی، مدیریت سیالیت، و ساحات دیگری که برای حفاظت ثبات و صحت مالی نهاد مهم خواهد بود.
  4. مهارت تخنیک کارمندان و پرسونل، به خصوص در صورتیکه با فعالیت های پول موبایلی رابطه داشته باشد؛

5. پالیسی های رعایت از قوانین و مقررات، روش ها، و طرز العمل های قبول شده معیارهای بین المللی و بهترین اقدامات بین المللی لازم برای اتخاذ تصمیم درست تجاری.
6. پالیسی های طرح شده برای مبارزه با پول شویی \ تمویل تروریزم و معقول بودن پلان تجاری.

ماده 9: موافقتنامه ها و مشارکت های قراردادی

(1) شرکاء:

1. نهاد پول الکترونیکی باید در ارتباط به خدمات پول مبادلی نهاد در مورد شرکای تجاری فعلی و آینده خویش که شامل - اما نه محدود به- بانک ها، نهاد های قرضه های کوچک، ادارات تادیه مصارف، مؤسسات تعلیمی و \ یا هر ارگان دیگری که خدمات نهاد را بطور مستقیم یا غیر مستقیم استفاده خواهد کرد، تا حدی که ممکن باشد به د افغانستان بانک بطور صریح و کامل معلومات ارائه نماید.
2. این معلومات باید شامل قرارداد استاندارد پیشنهاد شده میان نهاد پول الکترونیکی و هر ارگان دیگری که نهاد پول الکترونیکی قصد دارد تا برای عرضه خدمات پول الکترونیکی با آن قرارداد بسته نماید، باشد. چنین معلومات باید حد اقل حقوق و مسئولیت ها، تعهدات قراردادی، کمیشن و فیس برای هر جناح را به تفصیل شرح نماید.

(2) کارگزاران:

1. نهاد پول الکترونیکی باید در ارتباط به خدمات پول مبادلی خویش در مورد معامله گران مورد نظر اش، من جمله (اما نه محدود به) فروشگاه های بزرگ، تجارت های کوچک و \ یا هر ارگان دیگری که خدمات نهاد را بطور مستقیم یا غیر مستقیم استفاده خواهد کرد، تا حدی که ممکن باشد به د افغانستان بانک بطور صریح و کامل معلومات و نام های آنها را ارائه نماید.
2. این معلومات باید شامل قرارداد استاندارد پیشنهاد شده میان نهاد پول الکترونیکی و کارگزاران آن باشد، و حقوق و مسئولیت ها، تعهدات قراردادی، کمیشن و فیس هر جناح و مشتریان را به تفصیل شرح نماید.

(3) نمایندگان:

1. نهاد پول الکترونیکی باید لست تجارت و فعالیت ها و افراد مورد نظر را که نهاد میخواهد برای توسعه کاری پول مبادلی اش از آنها منحصراً نمایندگان کار بگیرد، تا حدی که ممکن باشد به د افغانستان بانک بشکل صریح و کامل ارائه نماید.
2. این معلومات باید شامل قرارداد استاندارد پیشنهاد شده میان نهاد پول الکترونیکی و نمایندگان آن باشد، و حقوق و مسئولیت ها، تعهدات قراردادی، کمیشن و فیس هر جناح و مشتریان را به تفصیل شرح نماید.
3. نهاد پول الکترونیکی مسئولیت دارد تا نمایندگان باصلاحیت پول مبادلی اش را به دقت ارزیابی، انتخاب و نظارت نماید.

ماده 10: احکام عمومی

- (1) هر نهاد پول الکترونیکی که برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی درخواست مینماید، باید در زمان ارائه خدمات پول مبادلی احکام آتی را در نظر بگیرد. د افغانستان بانک صلاحیت دارد تا جواز هر آن کمپنی پول الکترونیکی را که نتواند فعالیت های خود را با موارد ذیل عیار سازد، فسخ نماید (یا از اعطای جواز به درخواست کننده ابا ورزد): الف. واحد پول مورد استفاده پول الکترونیکی باید تنها افغانی باشد؛
- (2) پول الکترونیکی برای انتقالات و حواله داخلی و خارجی وجوه مورد استفاده قرار گرفته میتواند. اما در ابتدا انتقال و حواله وجوه از طریق پول الکترونیکی تنها به داخل افغانستان امکان پذیر میباشد، و هیچ نوع حواله باید از افغانستان به کشورهای خارجی از طریق پول الکترونیکی صورت نگیرد. نهاد پول الکترونیکی مسئولیت دارد تا اطمینان حاصل نماید که در جریان معاملات بین المللی بهترین شیوه ها و اقدامات و طرز العمل های مناسب شناسایی مشتری مورد استفاده قرار گرفته اند. د افغانستان بانک با گذشت زمان این محدودیت را، به صلاحیت و اختیار منحصر اش، از طریق متحدالامال رسمی، نه توسط تعدیل بعدی این مقرر، تغییر خواهد نمود.

ماده 11: پول الکترونیکی میتواند به اشکال مختلف ذیل مورد استفاده قرار گیرد

1. کارت نقده (کیش کارت)
2. دبیبت کارت

3. کیف پول الکترونیکی
4. کارت حساب ذخیره ارزش

ماده 12: کتگوری های مؤسسه پول الکترونیکی

- (1) زمانیکه نهاد پول الکترونیکی برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی درخواستی ارائه میکند، باید تحت یکی از کتگوری های آتی، برای اخذ جواز واجد شرایط باشد و باید این وضعیت را در جریان (الف) بررسی درخواستی؛ و (ب) مدت اعتبار جوا دارا باشد.
  1. **نهاد های پول الکترونیکی بانکی:**
    - أ. چنین نهادها میتوانند خدمات پول الکترونیکی فراهم کنند و تابع قوانین و مقررات نافذه بانکداری میباشند.
  2. **نهاد های مالی پول الکترونیکی غیربانکی:**
    - أ. چنین نهادها خدمات پول الکترونیکی را عرضه کرده میتوانند، و تابع قوانین و مقررات نهادهای مالی غیربانکی میباشند.
  3. **نهاد های خاص پول الکترونیکی:**
    - أ. چنین نهادها تابع احکام مشابه که در ماده 5 این مقررہ تصریح گردیده، میباشند.

ماده 13: سایر پیش شرط ها برای اعطا یا اعتبار جواز نهاد پول الکترونیکی

- (1) هر نهادی که برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی درخواستی ارائه میکند یا طبق این مقررہ جواز نهاد پول الکترونیکی را در اختیار داشته باشد، باید در زمان ارائه درخواستی و در طول بررسی درخواستی برای جوازدهی تحت احکام این مقررہ حد اقل مبلغ معادل ۱۰۰۰۰۰۰ (یک میلیون) دالر امریکایی به افغانی سرمایه داشته باشد؛
  - (2) چنین نهادها باید تنها مصروف فعالیت های پول الکترونیکی باشند؛
  - (3) چنین نهادها توسط د افغانستان بانک تنظیم شده و به همین ترتیب نهادهای پنداشته میشوند که مکلفیت قانونی دارند تا به د افغانستان بانک گزارش دهند. چنین نهادها باید از آنعده قوانین و مقررات د افغانستان بانک پیروی کنند که به نهادهای پول الکترونیکی تعلق میگیرند (مانند قوانین و مقررات مبارزه علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم. اما نه محدود به اینها).

ماده 14: احکام خاص

- (1) تمام نهادهای که جهت اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی به د افغانستان بانک درخواستی ارائه میکنند و یا جواز نهاد پول الکترونیکی را در اختیار دارند مکلف اند که نیازمندیهای مندرج موارد (الف الی ز) ذیل را رعایت نمایند. د افغانستان بانک صلاحیت دارد تا جواز هر نهاد پول الکترونیکی را که موفق به رعایت این موارد نشود، فسخ نماید (یا از اعطای جواز به درخواست کننده ای که موفق به رعایت این موارد نشود، امتناع ورزد).
- (2) نهاد پول الکترونیکی باید سوابق صحیح و مکمل تمام معاملات پول الکترونیکی را حفظ و نگهداری نماید. د افغانستان بانک باید سوابق این معلومات را تا مدت شش (۶) ماه بطور آنلاین (در انترنت) یا از طریق وسایل الکترونیکی برای دسترسی آسان قرار دهد. بر علاوه، تمام اطلاعات باید حد اقل برای ده (۱۰) سال برای دسترسی آینده د افغانستان بانک بطور آفلاین نگهداری شود.
- (3) نهاد پول الکترونیکی باید پول الکترونیکی را منحصت سپرده در نظر نگیرد و یا آنرا سپرده نپندارد. پول الکترونیکی با در نظر داشت ارزش اسمی آن در هر زمان توسط مشتری با پول نقد تبادل شده میتواند. چون پول الکترونیکی سپرده پنداشته نمیشود، بناءً مشتری نباید از پول الکترونیکی سود حاصل نماید.
- (4) نهاد پول الکترونیکی باید پول الکترونیکی را با تخفیف نشر ننماید. تخفیف در پول الکترونیکی یعنی جمع کردن پول الکترونیکی بیشتر در حساب مشتری نسبت به ارزش بانک نوت ها یا سکه های که در مقابل آن پرداخت میشود.
- (5) پول الکترونیکی باید بشکل انفرادی بیمه نشود. اما بیمه پول الکترونیکی بشکل جمعی به عنوان یک حساب "جمعی" یا مشترک تحت نام نهاد پول الکترونیکی درآمد سود را داشته میتواند، ولی باید (i) صد فیصد (۱۰۰٪) در حساب بانکی سپرده گذاری شده باشد؛ (ii) در یک حسابی سپرده گذاری شده باشد که حساب امانت نامیده شده باشد، و ذینفعان آن آنعده مشتریان انفرادی نهاد پول الکترونیکی باشند که پول الکترونیکی را سپرده گذاری میکنند؛ و (iii) متولی (امانت دار) آن نهاد پول الکترونیکی که پول الکترونیکی را سپرده گذاری میکند، باشد. پول الکترونیکی ای که به چنین ترتیب سپرده گذاری میشود، باید دارایی مشتریان نهاد پول الکترونیکی

متذکره باقی بماند، و نهاد پول الکترونیکی متذکره باید بشکل کامل مدیون حقوق امانتی مشتریان متذکره که توسط قانون نافذ در مورد پول الکترونیکی متذکره تشخیص میگردد، باشد.

(6) مستثنی از بخش (i) حکم فوق نهاد پول الکترونیکی را مکلف میسازد که پول الکترونیکی را باید در حساب امانت سپرده گذاری کند؛ و (ii) نیازمندی های دیگر مندرج این مقرر، شرایط سپرده گذاری کاملاً متعلق به توافق دوجانبه میان نهاد پول الکترونیکی که پول الکترونیکی را سپرده گذاری میکند و بانک که نهاد پول الکترونیکی متذکره آنرا منحیث امانت دار انتخاب میکند، میباشد.

(7) حساب "جمعی" یا مشترک باید طبق احکام و محدودیت های بیمه گردد که توسط اداره بیمه سپرده های افغان (ADIC) تعیین گردیده اند. در مواقع که اداره بیمه سپرده های افغان موجود نباشد (یا در انفاذ احکام قابل اجراء و محدودیت ها عقب بماند)، نهاد پول الکترونیکی باید به شکل دیگری اطمینان حاصل نماید که سپرده های پول الکترونیکی توسط یک بیمه کننده ای که جواز داشته و قادر به ادای دیون باشد، بطور کامل بیمه گردیده اند. د افغانستان بانک حسابات امانات را برای هیچ کدام نهاد پول الکترونیکی تضمین نمیکند. اما د افغانستان بانک میتواند به صلاحیت و اختیار منحصر اش به دارندگان جواز نهاد پول الکترونیکی توصیه دهد که در فعالیت های سپرده گذاری محتاطانه قدم بردارند. نهاد پول الکترونیکی باید در پالیسی حل و فصل منازعات آن میکانیزم قابل قبول جبران خسارت را بگنجانند تا از رسیدگی به هر نوع قضیه که در آن معاملات بطور غلط صورت گرفته یا معاملات در سیستم مفقود شده باشد، اطمینان حاصل شود.

(8) نهاد پول الکترونیکی باید بطور مداوم سعی ورزد تا از تقلیل، حتی محو چنین وقوع ممکنه، بدون در نظر گرفتن تناوب آن، اطمینان حاصل نماید. پالیسی حل و فصل منازعات باید موارد آتی را در بر داشته باشد، اما باید به اینها محدود نباشد:

1. نهاد پول الکترونیکی باید خط تلفون مجانی را حد اقل در جریان ساعات رسمی برای نظریات و شکایات مشتریان فراهم سازد.

2. نهاد پول الکترونیکی باید در توضیحات کتبی و شفاهی عملکردها به مشتریان صراحتاً شرح نماید که یک مشتری چگونه میتواند یک حواله یا ارسال پول را که اشتباهاً یا بدون موافقت وی صورت گرفته باشد، متوقف سازد؛ مشتری چگونه مطلع خواهد شد که حواله (انتقال) عملاً اجراء شده است؛ و مشتری چگونه میتواند در مورد بلانس فعلی پول الکترونیکی و لست معاملات اخیر خود آگاهی حاصل نماید. یک نهاد پول الکترونیکی باید در تمام اوقات حق تبادل پول الکترونیکی با پول نقد هر مشتری را برآورده سازد، چراکه حساب پول الکترونیکی مشتری، دین (بدهی) نهاد پول الکترونیکی میباشد.

3. نهاد پول الکترونیکی مسئولیت دارد اطمینان حاصل نماید که مشتریان میتوانند معلوم کنند که مؤسسه ای را که خود را نماینده باصلاحیت معرفی میکند، واقعاً هم نماینده باصلاحیت است. چنین اقدامات باید ترکیب بعضی یا تمام میکانیزم های ذیل را که صلاحیت نهاد پول الکترونیکی میباشد، شامل: یک دیتابیس نمایندگان که برای عموم مردم قابل دسترس باشد؛ علامت که کاپی شده نتواند؛ عکس و نمبر انحصاری نماینده در هر موقعیت همراه با شماره تلفون خدمات به مشتریان، و یک برنامه آموزشی عمومی آگاهی مشتریان باشد.

(9) هرگونه ملاحظه که تحت این بخش توسط د افغانستان بانک در نظر گرفته میشود باید به صلاحیت منحصر د افغانستان بانک صورت گیرد.

ماده 15: محدودیت های معامله و بیلانس پول الکترونیکی

(1) نهاد پول الکترونیکی که خدمات پول مابیلی را عرضه مینماید، مکلف است تا محدودیت های آتی معاملات را نافذ سازد:

از نهاد	به نهاد	حد اکثر مبلغ فی معامله	تعداد معامله در یک روز
تجارتی	تجارتی	بدون محدودیت	بدون محدودیت
تجارتی	مشتری	بدون محدودیت	بدون محدودیت
مشتری	مشتری	50000 افغانی	20 معامله
مشتری	تجارتی	بدون محدودیت	20 معامله

انتقال از بکسک الکترونیکی	گیرنده پول نقد	7500 افغانی	10 معامله
---------------------------	----------------	-------------	-----------

- یادداشت: معامله مشتری با مشتری، معامله همتا با همتا پنداشته میشود.
- (2) حد اکثر بلانس پول مابیلی در حساب یک مشتری در یک وقت معین مبلغ 500000 افغانی است. برای حواله (انتقال) بین المللی حد اکثر مبلغ پول الکترونیکی روزانه مبلغ 300000 افغانی میباشد.
- (3) د افغانستان بانک میتواند با گذشت زمان این محدودیت را به صلاحیت و اختیار منحصر اش از طریق نشریه رسمی، نه توسط تعدیل اضافی این مقرر، تغییر دهد.
- (4) اساس و مقدار معاملات بزرگ باید مبلغ 50000 افغانی باشد.

ماده 16: مدیریت خوب و نیازمندی های سازمانی

- (1) د افغانستان بانک به یک شخص حکمی ای که خصوصیات یا مشخصات سازمانی مندرج جز 2 و 3 این ماده را برآورده و حفظ کرده نتواند، نباید جواز نهاد پول الکترونیکی صادر نماید. در صورتیکه د افغانستان بانک به یک شخص حکمی ای که کیفیت ها و خصوصیات سازمانی متذکره را دارا نباشد، جواز صادر کرده باشد باید جواز همچون شخص را تا زمانی که صاحب جواز با خصوصیات و کیفیت های متذکره عیار و سازگاری خود را حفظ مینماید، در حالت تعلیق در آورد. برای جلوگیری از تردید، اصطلاح "نارسایی" چنانچه در این ماده ذکر گردیده به معنی عدم موجودیت یا عدم تکافوی سیستم ها و ساختار های کافی که رعایت موارد مندرج این مقرر و هدف آن را اطمینانی سازد، میباشد. د افغانستان بانک باید به صلاحیت و اختیار منحصر، و صلاحدید غیر قابل استناف آن در مورد موجودیت و تکافوی سیستم ها و ساختار های مذکور تصمیم اتخاذ نماید.
- (2) ساختار سازمانی نهاد پول الکترونیکی باید منحصیث یک جزء مدیریت خوب حد اقل همه طرح های مصئون، صحت و امنیت عملکردهای اساس نهاد پول الکترونیکی را بشمول تمام اجرائتی که برای یقینی ساختن حفاظت مشتری در موقع نقض یا توافق با اجرائت امنیتی روی دست گرفته میشود، در بر گیرد.
- (3) یک نهاد پول الکترونیکی زمانی یک ارگان فعال پنداشته میشود، که تیم مدیریت آن در تشکیل خود پُست های کلیدی ذیل را داشته باشد.

1. رئیس اجرائیوی؛
2. مدیر عملیاتی؛
3. مدیر امور مالی.

هیچ یکی از این پُست های فوق الذکر نباید با شرکت مادر شریک باشد و حق ابقای این اشخاص در پست های متذکره به بررسی و آزمون شخص شایسته و مناسب د افغانستان بانک ربط میگردد. اشخاص و افراد که پست های متذکره را اشغال کرده اند، نمیتوانند در عین زمان با شرکت مادر هم ایفای وظیفه نمایند. این در حالیست که برای ۱۲ ماه نخست اعتبار یک جواز که تحت احکام این مقرر به دارنده جواز شبکه مَبایلی صادر گردیده باشد پُست های فوق الذکر توسط یک شخص واحد تکمیل شده میتواند:

- (4) پُست ذیل باید توسط فردی تکمیل و عملاً پیش برده شود که هیچ کدام از موقف های فوق الذکر را به عهده نداشته باشد:
1. آفیسر رعایت از قوانین و مقررات:

- a. آفیسر رعایت از قوانین و مقررات باید حداقل لیسانس اقتصاد، اداره تجارت، محاسبه یا حقوق باشد؛
- b. حداقل در بخش مربوطه سه سال تجربه کاری داشته باشد
- c. تصدیق نامه بین المللی بخش AML/CFT را دارا باشد؛
- d. از قوانین و مقررات مربوطه آگاهی کامل داشته باشد؛
- e. آفیسر رعایت از قوانین و مقررات نمیتواند همزمان با شرکت مادر ایفای وظیفه نماید.

- (5) اعضای هیئت نظار نهاد پول الکترونیکی میتواند از تشکیل هیئت نظار شرکت مادر تعیین شود.
- (6) برای هدف پاراگراف 5 این ماده، اعضای هیئت نظار باید مشخصات و شایستگی های ذیل را دارا باشند:
1. در بخش مربوطه حداقل باید 5 سال تجربه کاری داشته باشد؛

2. دارای سند فراغت بخش های چون مالی، اداره تجارت، اقتصاد، تکنالوژی معلوماتی و یا سایر بخش های مربوطه باشند.

- (7) کمیته تفتیش نهاد پول الکترونیکی باید از کمیته تفتیش شرکت مادر تعیین شود.
- (8) برای برآورده ساختن هدف فوق، اعضای کمیته تفتیش باید شرایط ذیل را دارا باشد:
1. حداقل لیسانس امور مالی، تکنالوژی معلوماتی، اداره تجارت باشد.
  2. در بخش تفتیش حداقل 5 سال تجربه کاری داشته باشند و یا
  3. تصدیق نامه CIA داشته باشند.

(9) د افغانستان بانک صلاحیت دارد تا نظر به اختیار و صلاحدید منحصر خود سابقه این پست های کلیدی را یکجا با سایر مؤسسات دولتی بررسی نماید.

(10) نهاد پول الکترونیکی مکلف است تا اطمینان حاصل کند که در سیستم پول مایلی از تکنالوژی و سایر استانداردهای را که اتصال متقابل و فعالیت نهایی سیستم های دیگر پول مایلی را اجازه میدهد، استفاده بعمل میاید. سیستم پول مایلی باید مجهز به اپلیکشن برنامه ریزی خطوط اتصالی (API) باشد تا قابلیت اتصال و \ یا عملیات مشترک با سایر سیستم های تادیاتی مانند سیستم های آتی (اما نه محدود به اینها)، را داشته باشد:

1. بانکداری از طریق مایل؛
2. پرداخت بل؛
3. سیستم انتقال پول؛
4. سایر سیستم ها؛

ماده 17: عملکردهای اساسی

(1) نهاد پول الکترونیکی باید از سیستمی برخوردار باشد که عملکرد های اساسی پول مایلی از جمله عملکرد های آتی (اما نه محدود به اینها)، را فراهم کرده بتواند:

1. انتقال پول مجازی از یک کیف مجازی به کیف مجازی دیگر:
- أ. انتقال پول از همتا به همتا یا از شخص به شخص؛
- ب. تادیه بل ها؛
- ت. جمع کردن کریدت در مایل یا ازدیاد کریدت کارت؛
- ث. انتقال یا حواله پول
- ج. انتقالات داخلی؛
- ح. حواله های بین المللی به داخل کشور.

ماده 18: عملکردهای پیشرفته

(1) نهاد پول الکترونیکی نظر به صلاحدید خویش میتواند سیستمی را در اختیار داشته باشد که قابلیت عملکردهای پیشرفته را داشته یا بتواند که با سیستم های تادیاتی دیگری که در آینده قابلیت ارائه عملکردهای پیشرفته را داشته باشد، متصل گردد. این عملکردهای پیشرفته میتواند شامل موارد ذیل باشد، اما به اینها محدود نمیشود:

1. بانکداری از طریق مایل؛
2. قرضه های کوچک؛
3. میکرو کریدت؛
4. بیمه های کوچک؛
5. سایر خدمات

ماده 19: سیستم های کنترل داخلی

نهاد پول الکترونیکی باید از سیستمی استفاده نماید که برای پروسه مکمل تفتیش مجهز به میکانیزم کنترل باشد. این میکانیزم های

کنترول در برگیرنده موارد ذیل میباشد، اما به اینها محدود نیست:

1. پیگیری و نظارت تمام معاملات پول الکترونیکی؛
2. هشدارها و علامت های اتومات روی معاملات مشکوک؛
3. کشف شیوه های معاملات؛
4. معاملات حساب های متعدد (یعنی این که یک شخص ۲ یا بیشتر از ۲ کیف پول میایی را داشته و در عین زمان معاملات پول الکترونیکی را اجراء نماید)؛

ماده 20: امنیت

یک نهاد پول الکترونیکی مکلف است تا از سیستمی استفاده نماید که امکانات کافی امنیتی را فراهم سازد تا درست بودن اطلاعات یقینی گردد. چنین امکانات امنیتی در برگیرنده موارد ذیل میباشد، اما به اینها محدود نیست:

1. امنیت اطلاعات تا پایین ترین میزان ساختار اطلاعات؛
2. سطوح صلاحیت طبق پالیسی ها و طرزالعمل های کنترول داخلی؛
3. پروسه مکمل تفتیش؛
4. راپوردهی اتومات؛
5. تمام روش های راپوردهی باید اتومات باشد تا درست بودن اطلاعات یقینی گردد؛
6. راپوردهی خاص یا غیر پلان شده از قبل باید در حالات خاص مطابق به دستور د افغانستان بانک ارائه گردد؛

فصل 3: عملیات و طرزالعمل ها

ماده 21: عملیات و طرزالعمل ها

نهاد پول الکترونیکی باید پالیسی ها و طرزالعمل های عملیاتی را که با اصول ذیل مطابقت داشته باشند بطور جدی تطبیق کند:

1. پالیسی ها و طرزالعمل های درست و معقول مدیریت، اداره و حسابداری؛
2. میکانیزم های مناسب و کافی کنترول داخلی؛
3. سیستم ها و برنامه های کمپیوتری درست طرح شده که اجراءات آزمایشی خیلی دقیق از قبیل آزمایش های ذیل را انجام دهد:

أ. آزمایش روند پذیرش سیستم (SAT)؛

ب. آزمایش روند پذیرش استفاده کننده (UAT)؛

ج. تست آزمایشی؛

ماده 22: پالیسی و طرزالعمل های امنیت

نهاد پول الکترونیکی باید پالیسی ها و طرزالعمل های امنیتی را که موارد آتی را اطمینان می بخشد، تطبیق نماید:

1. درست بودن اطلاعات/آمار و ارقام؛
2. تصدیق صحت اطلاعات/آمار و ارقام؛
3. محرمت؛
4. سطوح منظوری و صلاحیت دهی؛

ماده 23: پالیسی ها و روش های تداوم تجارت یا فعالیت

نهاد پول الکترونیکی باید از تداوم و استمرار کامل فعالیت در مواقع حوادث طبیعی (قوة قهریه) یا حوادث به میان آمده توسط بشر، اطمینان حاصل کند. این امر باید حد اقل سطوح مختلف طرزالعمل های حمایتی برای موارد ذیل را در بر گیرد:

1. سیستم های سخت افزاری (هارد ویر)؛
2. سیستم های نرم افزاری (سافت ویر)؛
3. سیستم های کاربردی؛

ماده 24: مدیریت رسیدگی یا بهبودیابی حوادث

نهاد پول الکترونیکی باید از موقعیت های جداگانه سیستم های سخت افزاری و نرم افزاری اطمینان حاصل نماید تا عملیات این سیستم ها را از هر نوع اختلالات و سکتگی یا از کارافتی عمومی محافظت نماید.

ماده 25: وظایف تفتیش

نهاد پول الکترونیکی باید تفتیش دوره ای داخلی خود را انجام داده و تفتیش خارجی آن باید توسط یک شرکت معتبر مشهور تفتیش خارجی ره اندازی شود تا از تطبیق و رعایت اصول و طرز العمل های پذیرفته شده حسابداری بطور جدی اطمینان بمیان آید.

ماده 26: پالیسی ها و طرز العمل های شناسایی مشتری

(1) در قسمت موضوعات پول شویی و تمویل تروریزم نهاد پول الکترونیکی باید اقدامات لازم را براساس قانون مبارزه با پول شویی، قانون عواید ناشی از جرایم و مقررہ اقدامات باز دارنده مبارزه با پولشویی و تمویل تروریزم را بمنظور جلوگیری از عمل پول شویی و تمویل تروریزم در این نهاد، روی دست بگیرد.

(2) سند عادی هویت مشتری یکی از معنی های ذیل را افاده میکند:

1. هر نوع سند یا کارت هویت که از جانب دولت برای شخص مذکور توزیع شده باشد؛
2. هر نوع سند که بطور خصوصی برای مشتری داده شده باشد و هویت دارنده سند را به اندازه کافی نمایان سازد؛
3. هر نوع دستگاه ساخته شده یا طور دیگری که شخص را از شخص متمایز سازد یا تشخیص هویت دهد؛
4. سایر موارد که با مقررات مبارزه علیه تطهیر پول \ تمویل تروریزم مطابقت داشته باشد؛
5. د افغانستان بانک به صلاحیت خود میتواند این محدودیت ها را وقتاً فوقتاً تعدیل کرده و این تعدیلات را ذریعۀ متحدالمال رسمی اطلاع دهی خواهد کرد. اینگونه تغییرات یا تعدیلات ذریعۀ مقررات اخبار نمیگردد.
6. کارت های هویت میتواند شامل بیل های برق و نامه های که از طرف شورا های قومی توزیع شده، نیز باشد؛ و
7. کارت های هویت فاقد عکس تنها از خانم ها قابل قبول میباشد؛
8. شناخت بهتر و جدی تر مشتریان برای معاملات که سقف آن معادل 75000 افغانی باشد ضروری دانسته میشود.

(3) طرز العمل های شناخت مشتری باید در بر گیرنده موارد آتی باشد، اما به اینها محدود نمی باشد:

1. پروسه واضح و از قبل تعریف شده؛
2. تشخیص هویت مشتری؛
3. حفظ و نگهداری سوابق؛
4. گزارش دهی معاملات مخفی؛
5. گزارش دهی معاملات مشکوک؛
6. گزارش دهی معاملات رد شده؛
7. گزارش دهی معاملات بزرگ نقدی نهاد پول الکترونیکی؛

(4) یک نهاد پول الکترونیکی باید در رابطه به هر نوع معامله ای که تحت احکام این مقررہ صورت میگیرد، اعم از هر نوع انتقال مبلغ معادل یا بیشتر از ۱۰۰0۰۰ افغانی از خارج به داخل مرز یا از داخل به خارج از مرز را گزارش دهد. چنین معاملات بنام "معاملات بزرگ نقدی نهاد پول الکترونیکی" معروف اند. گزارش خواسته شده توسط این مقررہ باید به مرکز تحلیل راپورها و معاملات مالی افغانستان (FinTRACA) بطور ماهانه در خلال پنج روز رسمی بعد از ختم ماه ارسال گردد. هر نوع دو (۲) معامله توسط ۲ جناح و میان همان ۲ جناح که در طی ۲ روز رسمی یک پی دیگر رخ دهد و ارزش مجموعی آن 50000 افغانی یا بیشتر از آن باشد یک معامله بزرگ نقدی را تشکیل مینماید.

(5) نهاد پول الکترونیکی باید اقدامات لازم را در روند شناخت جدی مشتریان و جوانب که در معامله (P2C) دخیل اند، روی دست گیرد.

ماده 27: پالیسی مبارزه علیه تطهیر پول \ تمویل تروریزم

(1) نهاد پول الکترونیکی باید در رابطه به مبارزه علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم پالیسی مفصل و کامل که خطرهای ممکنه آتی مبارزه

علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم را تحت پوشش قرار داده و استراتیژی های مفصل را برای کاهش چنین خطرها ارائه نماید، داشته باشد.

1. خطر این که نمایندگان باصلاحیت، نیازمندی های قبولی مشتری و تشخیص هویت مشتری را بطور کامل تطبیق نخواهند کرد.
  2. خطر این که معاملات انفرادی و شیوه های معاملات مشکوک، کشف نخواهد شد.
  3. خطر این که سیم کارت (هویت مشتری) پول الکترونیکی توسط شخص غیر از مشتری اصلی و شناسایی شده منحیث یک وسیله پول الکترونیکی برای مقاصد ارتکاب تقلب، تطهیر پول، یا تمویل تروریزم استفاده گردید. ستراتیژی ها برای کاهش دادن این خطر باید احتمالاتی مانند این که مابیل و سیم کارت میتواند دزدیده شود، تبادل گردد، یا به پول نقد به فروش برسد، را نیز در بر گیرد. حد اقل، دسترسی به سیم کارت باید به اشخاصی محدود ساخته شود که مالک شماره هویت شخصی (PIN) هستند.
  4. خطر این که یک معامله جعلی، وابسته به تطهیر پول، یا تمویل تروریزم ذریعه تقسیم آن میان چندین مشتری پول الکترونیکی پنهان خواهد شد.
  5. خطر این که مشتری پول الکترونیکی چندین سیم کارت را بدست خواهد آورد و از آنها در نقض این مقرره استفاده خواهد کرد.
- (2) کفایت پالیسی و حدی که نهاد پول الکترونیکی پالیسی خود را رعایت مینماید، توسط د افغانستان بانک بشکل منظم در ساحه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ماده 28: برنامه آموزشی

- (1) نهاد پول الکترونیکی مکلف است تا یک برنامه آموزشی کامل و منظم را به منظور حصول اطمینان از تطبیق درست طرز العمل ها و شیوه های شناسایی مشتری، تفتیش، امنیت، کنترل داخلی و مدیریت مالی، دایر نماید. این برنامه های آموزشی باید به حسب نیازها و شرایط فعالیت بطور ربعوار یا سالانه تدویر گردند. این برنامه های آموزشی باید به اشخاص ذیل راه اندازی شود:
1. کارمندان نهاد پول الکترونیکی؛
  2. جوانب سوم، مانند:
    - ا. نمایندگان؛
    - ب. کارگزاران؛
- (2) نهاد پول الکترونیکی باید اطمینان حاصل نماید که به نمایندگان باصلاحیت، کارگزاران و شرکاء آن در رابطه به مسئولیت ها در قبال مبارزه علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم به شمول پذیرش مشتری و تشخیص هویت مشتری آموزش مناسب و کافی راه اندازی گردیده است. د افغانستان بانک، به صلاحدید منحصر خود با گذشت زمان شکل، محتوی، و تناوب این آموزش لازمی را تعیین خواهد کرد.

ماده 29: گزارش دهی و بررسی

- (1) نهاد پول الکترونیکی مکلف است تا گزارش های اتومات (سیستماتیک) را به ادارت مربوطه نظارتی چون د افغانستان بانک، شوراهای مبارزه علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم، واحد استخبارات مالی در اوقات تعیین شده حسب درخواست این ارگان ها، ارائه نماید.
- (2) د افغانستان بانک فورمه ها و نمونه های این گزارش ها را فراهم خواهد ساخت. این گزارش های ماهانه باید معاملات آتی پول الکترونیکی را در بر گیرد:
1. بیلانس در آغاز ماه؛
  2. جریانات ورودی یا ورود پول؛
  3. پرداخت ها؛
  4. ارسال پول الکترونیکی؛
  5. جریانات خروجی یا خروج پول؛
  6. جریانات ورودی / خروجی خالص؛
  7. بیلانس در ختم ماه؛

ماده 30: سایر گزارش ها

(1) نهاد پول الکترونیکی مکلف است تا در مورد مسائل آتی بطور ماهوار گزارش ارائه نماید:

1. پرداخت در برابر اجناس و خدمات؛
2. پرداخت معاشات؛
3. پرداخت بیل ها مصرفی؛
4. پرداخت قرضه برای نهادهای قرضه های کوچک؛
5. بازپرداخت قرضه برای نهادهای قرضه های کوچک؛
6. شکایات مشتریان (تعداد، نوعیت، و شیوه حل و فصل آن)؛
7. بیلانس شیت و صورت حساب مفاد و ضرر ماهانه؛
8. گزارش ربعوار در مورد نمایندگان باصلاحیت، کارگزاران، و شرکاء به شمول یک لست چنین نمایندگان، کارگزاران و شرکاء در هر ناحیه / ولسوالی یا ولایت افغانستان که این نمایندگان، کارگزاران و شرکاء در آنجا موقعیت دارند یا فعالیت مربوطه را اجراء مینمایند.

(2) نهاد پول الکترونیکی باید به دیپارتمنت ها یا ادارت نظارتی مربوطه نتایج و یافته های تفتیش داخلی را ارائه نماید؛

(3) نهاد پول الکترونیکی باید صورت حساب های مالی بررسی شده را وقتاً فوقتاً به نهادهای نظارتی مربوطه ارائه نماید. گزارش سالانه بررسی خارجی در بر گیرنده صورت حساب های مالی بررسی شده من جمله صورت حساب وضعیت مالی، صورت حساب نفع و ضرر و صورت حساب جریان نقدی میباشد که در آن بررسی در مورد صحت معلومات ارائه شده به د افغانستان بانک کفایت بررسی داخلی و کنترل های داخلی، و کفایت امنیت اطلاعات، تداوم کاروبار، و بهبودیابی بعد از حوادث را اظهار نظر مینماید.

فصل 4: فیس ها، هزینه ها و جریمه ها

ماده 31: فیس درخواستی و جواز

(1) نهاد پول الکترونیکی مکلف است تا فیس جواز، هزینه های اداری و جریمه های گزارش دهی را که بطور بالقوه تابع تغییر می باشند، پرداخت نماید. برعلاوه، نهاد پول الکترونیکی باید هیچ گاهی یکجا با نهادهای دیگر پول الکترونیکی یا تصدی های شبکه مابیلی بر مشتریان هزینه یا فیس را که بطور مستقیم یا غیر مستقیم سازش پنهانی یا اجراءات انحصاری به ضرر مشتری نمایان خواهد گردید، وضع ننماید.

1. فیس درخواستی:

همه نهاد های که برای اخذ جواز نهاد پول الکترونیکی به د افغانستان بانک درخواستی ارائه مینمایند باید فیس یک باره درخواستی را که ۲۵۰۰۰۰ افغانی میباشد، پرداخت نمایند.

2. فیس جواز:

همه نهادهای که به جواز منظور شده توسط د افغانستان بانک دست می یابند باید مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ افغانی فیس روند جوازدهی را پرداخت نمایند. این جواز نهاد پول الکترونیکی برای مدت پنج (۵) سال مدار اعتبار میباشد. و فیس جوازدهی در جریان پنج (۵) سال به ترتیب ذیل قابل پرداخت میباشد:

سال اول: ۲۵۰۰۰۰ افغانی

سال دوم: ۷۵۰۰۰۰ افغانی

سال سوم: ۲۰۰۰۰۰۰ افغانی

سال چهارم: ۳۵۰۰۰۰۰ افغانی

سال پنجم: ۳۵۰۰۰۰۰ افغانی

ماده 32: فیس دوره ای

همه نهادهای پول الکترونیکی مکلف اند تا بعد از ختم سال پنجم خدمات پول الکترونیکی فیس دوره ای مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ افغانی را پرداخت نمایند. این فیس جواز پس از روز اول (۱) ختم سال پنجم الی سال دهم فعالیت مدار اعتبار میباشد. این فیس همه ساله حد اقل ۱۰۰۰۰۰۰۰

افغانی فی سال، قابل پرداخت میباشد. نهاد پول الکترونیکی بعد از ختم سال دهم عرضه خدمات پول الکترونیکی فیس دوره ای ۳۰۰۰۰۰۰۰ افغانی را پرداخت خواهد نمود. این فیس جواز از روز اول (۱) بعد از ختم سال دهم الی سال پانزدهم فعالیت مدار اعتبار میباشد و باید همه ساله حد اقل مبلغ ۶۰۰۰۰۰۰ افغانی فی سال، تادیه گردد.

ماده 33: فیس ارزیابی

نهاد پول الکترونیکی باید مبلغ ۲۵۰۰۰۰۰ افغانی فیس سالانه را پرداخت نماید. فیس ارزیابی یک روز بعد از ختم سال مالی نهاد پول الکترونیکی قابل پرداخت میباشد.

ماده 34: فیس های معامله

همه نهادهای که جواز معتبر نهاد پول الکترونیکی را در اختیار دارند مکلف اند تا فیس مشخص و متناسب معاملات را بر خدمات پول الکترونیکی خویش وضع نمایند. این فیس های معاملات بالای شرکای تجاری، کارگزاران، نماینده ها و مشتریان که محدود به آن نمیباشد، قابل تطبیق است.

ماده 35: هزینه های کمیشن

همه نهادهای که جواز معتبر نهاد پول الکترونیکی را در اختیار دارند مکلف اند تا مجموع همه هزینه های تشکیل کمیشن را با مشتریان آن در پلان تجاری خود ابلاغ نماید. این تشکیل کمیشن منحیث یک جزء مسئولیت گزارش دهی آنها به د افغانستان بانک ارائه خواهد گردید.

ماده 36: جریمه های گزارش دهی

مجازات آتی گزارش دهی بر همه نهادهای که جواز معتبر نهاد پول الکترونیکی را در اختیار دارند، قابل تطبیق میباشد:

1. ۵۰۰۰ افغانی جریمه در برابر یک روز تأخیر گزارش دهی؛
2. 250000 افغانی جریمه در برابر عدم گزارش دهی در خلال یک (۱) ماه؛ نهاد پول الکترونیکی در کنار این جریمه یک اخطاریه کتبی را نیز از د افغانستان بانک دریافت خواهد نمود؛
3. 500000 افغانی جریمه در برابر عدم گزارش دهی در خلال دو (۲) ماه؛ نهاد پول الکترونیکی در کنار این جریمه یک اخطاریه کتبی را نیز از د افغانستان بانک دریافت خواهد نمود؛
4. 1000000 افغانی جریمه در برابر عدم گزارش دهی در خلال سه (۳) ماه؛ نهاد پول الکترونیکی در کنار این جریمه یک اخطاریه کتبی را نیز از د افغانستان بانک دریافت خواهد نمود و در عین زمان پست افسر رعایت از قوانین و مقررات برای مدت یک ماه بدون معاش به تعلیق درآورده خواهد شد؛
5. در صورتیکه نهاد پول الکترونیکی گزارش های مقتضی را به د افغانستان بانک در خلال بیشتر از سه (۳) ماه ارسال کرده نتواند، د افغانستان بانک حق دارد تا جواز نهاد پول الکترونیکی را فسخ نموده و فیس ثابت ماهانه 250000 افغانی و جریمه عدم گزارش دهی برای سه (۳) ماه اول را چنانچه در شماره (۴) فوق ذکر گردیده، وضع نماید.

ماده 37: جریمه های عدم پیروی از قوانین و مقررات

همه نهادهای که جواز معتبر نهاد پول الکترونیکی را در اختیار دارند مکلف اند تا اقدامات شدید را برای رعایت از قانون و مقررات د افغانستان بانک در مورد مبارزه علیه تطهیر پول و تمویل تروریزم روی دست گیرند. نقض این اقدامات مستقیماً باعث مجازات و جریمه های گزارش دهی که در جزء (۴) و (۵) ماده 37 فوق الذکر توضیح گردیده، میگردد. برعلاوه، مدیریت نهاد پول الکترونیکی بنا بر جدیت نقض با مسئولیت جزائی و یا پیگرد قانونی روبرو خواهد شد.

ماده 38: تقلب و جعل اسناد

همه نهادهای که جواز معتبر نهاد پول الکترونیکی را در اختیار دارند مکلف اند که نهایت سعی خویش از صحت و درستی تمامی اسناد و مدارک را که به هر یکی از نمایندگان د افغانستان بانک ارائه نموده اطمینان حاصل نمایند. هر نوع قصد فریبکاری و عدم گزارش دهی هرگونه معامله مشخص، به د افغانستان بانک، منجر به جریمه های که در جزء 4 و 5 ماده 37 تذکر یافته، خواهد شد.

ماده 39: تاریخ انفاذ مقررہ

این مقررہ پس از منظوری آن از جانب شورای عالی د افغانستان بانک نافذ می باشد.